

Monitieteinen sosiaalipalveluiden tohtoripilotti

VUOSIPALAUTEKYSELYN 2025 RAPORTTI

27.3.2026

Katri-Maria Järvinen

Sisällys

Tiivistelmä.....	3
Johdanto.....	4
Kyselyn toteutus	5
Väitöskirjatutkijoiden kyselyn tulokset.....	6
Tohtoriopinnot ja niiden käynnistyminen	6
Yhteisöllisyys ja saatu tuki.....	9
Väitöskirjaohjaajien kyselyn tulokset.....	14
Ohjaajana toimiminen tohtoripilotissa.....	14
Teemaryhmien toiminta	16
Johtopäätökset	18
Kirjallisuus	20

Tiivistelmä

Monitieteinen sosiaalipalveluiden tohtoripilotti (DocSoc360°) on seitsemän suomalaisen yliopiston muodostama monitieteinen tohtorikoulutusverkosto, joka on osa laajaa opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaa kansallista tohtorikoulutuksen uudistamista. Vuosina 2025–2027 toteutettavassa pilotissa työskentelee 34 väitöskirjatutkijaa hallinto-, humanististen-, oikeus- ja yhteiskuntatieteiden aloilla. Pilotti valmentaa väitöskirjatutkijoita monitieteiseen ja -näkökulmaiseen yhteistyöhön tuottaen laajan tutkimuksellisen ja käytännöllisen osaamisperustan sosiaalipalveluiden tutkimusperustaiseen järjestämiseen ja kehittämiseen. Pilottia koordinoi Lapin yliopisto ja mukana ovat Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Oulun yliopisto, Tampereen yliopisto ja Vaasan yliopisto.

DocSoc360°-pilotissa toteutettiin Webropol-kysely väitöskirjatutkijoiden ja -ohjaajien kokemuksista pilotin ensimmäisestä toimintavuodesta (2025). Päällimmäisenä kyselytuloksista välittyy, että väitöskirjatutkijat ja -ohjaajat ovat tyytyväisiä pilotin kokonaisuuteen ja he kokevat pilotin vastanneen odotuksiin tai jopa ylittäneen ne. Väitöskirjatutkijoiden opinnot ja tutkimus ovat edenneet heidän oman arvionsa mukaan pilotin ensimmäisen vuoden aikana. Etenemisestä kertoo myös se, että ensimmäisiä vertaisarvioituja artikkeleita on julkaistu vuoden 2025 puolella.

DocSoc360°-pilotissa tohtoriopintojen edistämiseksi on luotu opintoja ja tutkimustyötä tukevia rakenteita, joiden väitöskirjatutkijat kokevat tukevan väitöstutkimuksen tekemistä. Toimintamuotoja ovat valtakunnalliset teemaseminaarit, useamman kerran vuodessa tapaavat monitieteiset teemaryhmät ja ajankohtaisia asiantuntijataitoja käsittelevät etäkahvittelaisuudet.

Keskeisessä roolissa on myös omilta väitöskirjaohjaajilta saatava ohjaus. Ohjaajina toimii kokeneita ohjaajia, joilla väitöskirjaohjauskokemusta on keskimäärin 10 vuotta. Kolmivuotinen tohtoripilotti edellyttää intensiivistä väitöskirjojen ohjausta. Kaikki kyselyyn vastanneet väitöskirjatutkijat kokevat saavansa tukea ohjaajiltaan, mutta samanaikaisesti puolet väitöskirjaohjaajista ei ole voinut juurikaan tai ollenkaan sisällyttää pilotin vaatimaa työtä työsuunnitelmaansa.

Tohtoripilotti muodostaa oman yhteisön. Vahvimmin tunnetaan kuuluvuutta omaan paikalliseen DocSoc360°-yhteisöön ja valtakunnalliseen DocSoc360°-yhteisöön. Vähäisempää on tunne kuulumisesta oman yliopiston väitöskirjatutkijoiden yhteisöön ja muuhun oman yliopiston yhteisöön (kuten laitokseen tai tiedekuntaan).

Kerätyn vuosipalautteen perusteella nostamme johtopäätöksinä esiin kolme keskeistä ja toisiinsa linkittyvää tekijää, jotka edistävät väitöstutkimustyötä DocSoc360°-tohtoripilotissa: taloudelliset resurssit, vertaistuki ja yhteisöllisyys sekä väitöstutkimustyötä tukevat rakenteet:

- **Taloudelliset resurssit**, kuten kokoaikainen rahoitus tutkimustyölle, luovat vakautta ja se koetaan väitöstutkimusta tukevaksi asiaksi.
- **Vertaistuki ja yhteisö** kannattelee prosessia ja kiinnittää opintoihin. Koko pilotin yhteiset tapaamiset, vertaistuelliset teemaryhmät ja paikallinen yhteistyö mahdollistavat ryhmäytymisen, verkostojen muodostamisen ja monialaisen yhteistyön.
- **Väitöstutkimustyötä tukevat rakenteet** luovat systemaattisuutta opintoihin kiinnittymiseen, tutkimusprosessin edistämiseen ja ohjaustyöhön.

Johdanto

DocSoc360° on seitsemän suomalaisen yliopiston muodostama tohtorikoulutusverkosto, joka on osa laajaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) rahoittamaa kansallista tohtorikoulutuksen uudistamista (OKM 2026). Parhaillaan käynnissä oleviin tohtoripilotteihin kohdistuu paljon mielenkiintoa ja pilottien toteutumisesta kerätään tietoa eri tahoilla. Kyselytietoa kerätään niin Kansallisen tohtoripilottien seurannan ja arvioinnin tutkimusryhmän¹ toimesta kuin eri yliopistoissa tohtorikoulutuksen kehittämisen tueksi. Palautetta tarvitaan myös pilotin oman toiminnan arviointiin ja kehittämiseen. Tässä raportissa raportimme Monitieteisessä sosiaalipalveluiden tohtoripilotissa (DocSoc360°) keräämämme pilotin ensimmäistä toimintavuotta (2025) käsittelevän palautekyselyn tulokset.

Vuosina 2025–2027 toteutettavassa DocSoc360°-pilotissa työskentelee 34 väitöskirjatutkijaa. Pilotin kokonaisuus valmentaa väitöskirjatutkijoita monitieteiseen ja -näkökulmaiseen yhteistyöhön tuottaen laajan tutkimuksellisen ja käytännöllisen osaamisperustan sosiaalipalveluiden tutkimusperustaiseen järjestämiseen ja kehittämiseen.

DocSoc360° yhdistää hallintotieteen, johtamisen, kasvatustieteen, oikeustieteen, saamelaisen kulttuurin tutkimuksen ja kielitieteen, sosiaalityön, sosiologian, terveystieteiden, viestinnän ja yhteiskuntapolitiikan alojen tutkijoita tarkastelemaan sosiaalipalveluita monitieteisesti ja -näkökulmaisesti. Pilotia koordinoi Lapin yliopisto, jonka lisäksi mukana ovat Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Oulun yliopisto, Tampereen yliopisto ja Vaasan yliopisto.² DocSoc360°:n 34 väitöskirjatutkijaa vastaa 3,4 prosentin osuutta OKM:n rahoittaman tohtoripilotin 1000 väitöskirjatutkijan joukosta.

---

¹ Tohtoripilotteja tutkii Kansallinen tohtorikoulutuspilotin seurannan ja arvioinnin tutkimushanke, joka on julkaissut kaksi pilottien edistymistä seuraavaa raporttia vuosina 2024–2025:

Kivistö, Jussi; Lilja, Erika; Matikainen, Minni; Muhonen, Reetta; Pekkola, Elias; Siekkinen, Taru & Virtanen, Minni (2025) [Kansallisen tohtorikoulutuspilotin seurannan ja arvioinnin tutkimushanke, 1. edistymisraportti 28.2.2025](#). Higher Education Group ja hallintotieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto & Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto.

Kivistö, Jussi; Lilja, Erika; Kosonen, Jonna; Muhonen, Reetta; Pekkola, Elias; Siekkinen, Taru; Tirronen, Jarkko; Virtanen, Anne; Virtanen, Minni; Matikainen, Minni (2026) [Kansallisen tohtorikoulutuspilotin seurannan ja arvioinnin tutkimushanke, 2. edistymisraportti 28.2.2026](#). Higher Education Group ja hallintotieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto & Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto.

² Lisätietoa DocSoc360°-pilotista voi lukea [verkkosivuiltamme](#).

Kyselyn toteutus

DocSoc360°-pilotin ensimmäistä toimintavuotta koskeva palaute kerättiin 21.–28.1.2026 sähköisellä Webropol-lomakkeella. Kyselyn tavoitteista ja sisällöistä keskusteltiin loppuvuodesta 2025 DocSoc360°-pilotin ohjausryhmässä ja Lapin yliopiston koordinaatioyksikössä. Ohjausryhmän lähetekeskustelulla tavoiteltiin mahdollisimman tarkkaa sisällöllistä rajaamista aiheisiin, jotka koimme tärkeiksi tässä vaiheessa pilottia. Kyselyn toteutuksesta ja raportoinnista vastasi DocSoc360°-koordinaattori, YTT Katri-Maria Järvinen Lapin yliopistosta.

Kyselyn lisäksi palautetta on voinut antaa DocSoc360°-pilotissa vuoden 2025 aikana järjestettyjen kahden teemaseminaarin yhteydessä sekä nimettömästi verkkoalustallamme olevan palautelomakkeen kautta. Toimintaa on kehitetty saadun palautteen avulla (ks. aiheesta laadittu blogiteksti Järvinen 2025). Lisäksi syksyllä 2025 toteutettiin työelämäyhteistyötä käsittelevä kysely väitöskirjatutkijoille. 34 väitöskirjatutkijasta koostuvassa tohtoripilotissa on myös kokonsa puolesta mahdollista pitää yllä kokonaiskuvaa ohjausryhmäkokouksissa käytyjen kuulumiskierrosten perusteella. Ohjausryhmään kuuluu jokaisesta yliopistosta edustus, ja ryhmän jäsenet toimivat myös pilotissa väitöskirjaohjaajina. Ohjausryhmässä on vuoden 2025 marraskuusta alkaen ollut kaksi väitöskirjatutkijoiden valitsemaa DocSoc360°-väitöskirjatutkijajäsentä, mikä on vahvistanut tiedonkulkua väitöskirjatutkijoiden ja ohjausryhmän välillä.

Kyselyn sisältö. Väitöskirjatutkijoille ja -ohjaajille laadittiin oma kyselylomake, johon vastattiin nimettömänä ja ilman yksilöiviä taustatietoja, kuten yliopistoa, tieteenalaa tai sukupuolta. Väitöskirjatutkijoilta kysyttiin tohtoriopintojen käynnistymisestä, pilottiin liittyvistä kokemuksista, pilotin toiminnoista ja pilottilta saadusta tuesta. Väitöskirjaohjaajien kysely sisälsi kysymyksiä tyytyväisyydestä pilottiin, ohjauskokemuksista ja teemaryhmien vetäjille suunnattuja kysymyksiä. Kyselyt sisälsivät sekä monivalintakysymyksiä että avoimia kysymyksiä.

Kysely lähetettiin 34 väitöskirjatutkijalle ja 42 väitöskirjaohjaajalle. Kyselykutsun liitteenä annettiin tiedoksi tietosuojaseloste. Väitöskirjatutkijoiden kyselyyn saimme 23 vastausta (vastausprosentti 68) ja väitöskirjaohjaajien kyselyyn 21 vastausta (vastausprosentti 50).

Koordinaattori laati alustavan raportin ohjausryhmän maaliskuun 2026 kokoukseen, jossa käytiin yleistä keskustelua tuloksista ja johtopäätöksistä. Kyselyn tuloksia hyödynnetään DocSoc360°:n toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä. Raportti on julkaistu verkkosivuillamme kaikkien aiheesta kiinnostuneiden luettavaksi.

Väitöskirjatutkijoiden kyselyn tulokset

Tohtoriopinnot ja niiden käynnistyminen

Tohtoriopintojen vaihe. Väitöskirjatutkijatutkijoita pyydettiin kuvaamaan lyhyesti, mihin vaiheeseen tohtoriopintojaan (ml. väitöstutkimus ja muut opinnot) he pääsivät pilotin ensimmäisen toimintavuoden aikana. DocSoc360°-tohtoripilotissa tehdään sekä artikkelimuotoisia väitöskirjoja että monografioita. Valtaosa (80 %, n = 19) vastanneista tekee artikkeliväitöskirjaa. Vastaajat kuvaavat vastauksissaan tohtoriopintojen vaihettaan tätä taustaa vasten. Taustatietona on hyvä kertoa myös, että väitöskirjatutkijat ovat pilotin alussa tutkimuksissaan eri vaiheissa. Osa pilottirahoituksen saaneista on jo ehtinyt aloittaa väitöskirjansa ennen pilotin alkua ja osa on aloittanut vuoden 2025 alussa itselleen uuden tutkimusaiheen parissa. Siten myös tutkimukset ovat ensimmäisen vuoden aikana ehtineet eri vaiheisiin.

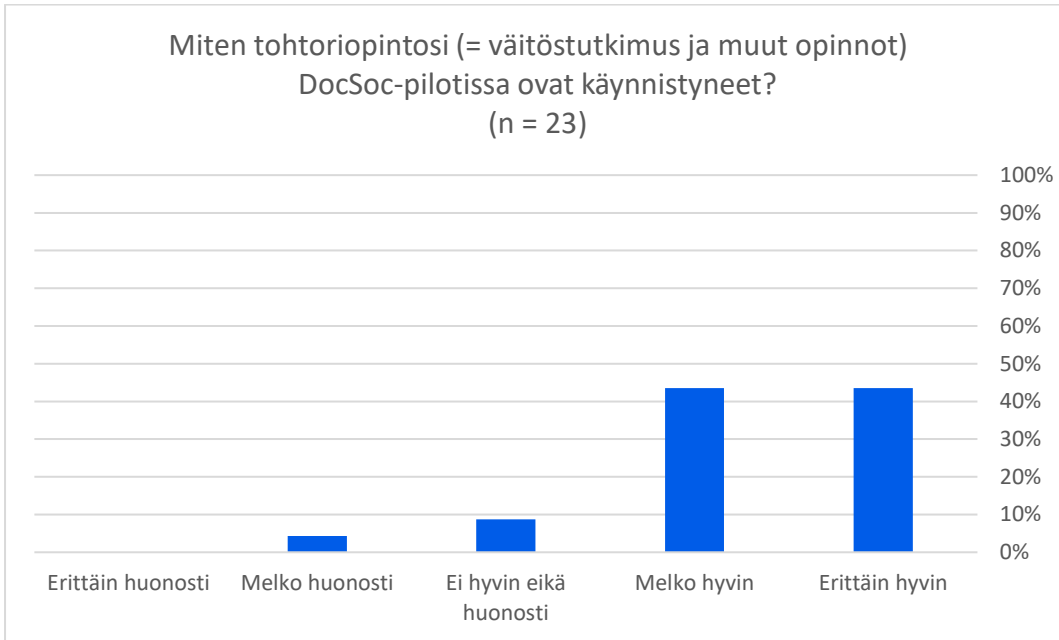
Monografiaa tekevien ensimmäinen pilottivuosi on koostunut aineiston keruusta ja/tai väitöskirjan lukujen kirjoittamisesta. Artikkeliväitöskirjaa tekevien tutkimusten vaiheet on tiivistetty avointen vastausten perusteella seuraavasti:

- Työstää ensimmäistä väitöskirjaan tulevaa artikkeliaan (6 vastaajaa).
- Ensimmäisen artikkeli on melkein valmis (3 vastaajaa).
- Yksi tai kaksi artikkelia etenemässä vertaisarvointiin lähiaikoina (6 vastaajaa).
- Ensimmäinen artikkeli on jo julkaistu (4 vastaajaa).

Kukin pilotissa työskentelevä väitöskirjatutkija suorittaa tohtorintutkintoaan kotiyliopistonsa opintosuunnitelman mukaisesti. DocSoc360-pilotin tapahtumista kertyy opintopisteitä noin 10 op:n verran opetussuunnitelman vapaavalintaisiin ja/tai seminaariopintoihin, kunkin yliopiston oman ohjeistuksen mukaisesti. Opintojen vaihetta kuvaavat vastaukset on tiivistetty avointen vastausten perusteella seuraavasti:

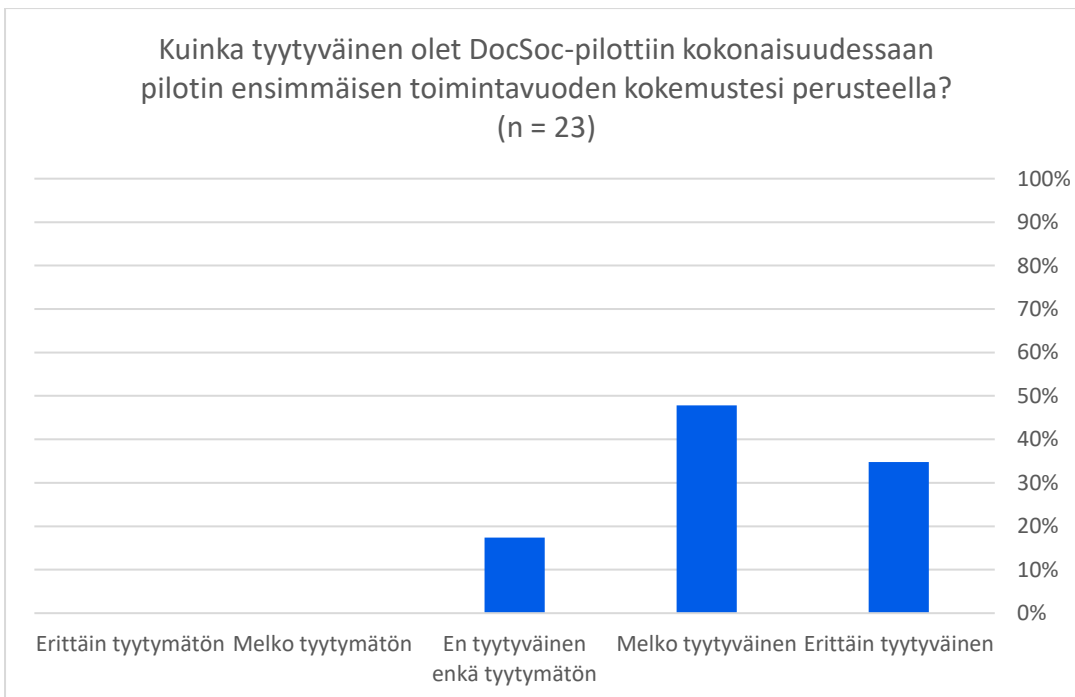
- On suorittanut muutamia opintopisteitä (6 vastaajaa).
- Noin 30–65 prosenttia kursseista on suoritettu (8 vastaajaa).
- Tohtorintutkintoon vaadittavat kurssit on lähes kokonaan suoritettu (8 vastaajaa).

Tohtoriopintojen käynnistyminen. Väitöskirjatutkijoiden kokemukset tohtoriopintojen käynnistymisestä pilotissa ovat valtaosin samansuuntaisia (kuvio 1). Melko hyvin (n = 10) tai erittäin hyvin (n = 10) opintonsa kokee käynnistyneen yhteensä 85 prosenttia vastanneista. Ainoastaan yksi vastaajista kokee tohtoriopintonsa käynnistyneen melko huonosti. Kaksi vastaajaa valitsi asteikon neutraalin vaihtoehdon.

Kuvio 1. Tohtoriopintojen käynnistyminen.

Tyytyväisyys DocSoc360°-pilottiin. Ensimmäisen tohtoripilottivuoden kokemusten perusteella pilottiin kokonaisuudessaan on tyytyväisiä 80 prosenttia (n = 19) vastaajista (kuvio 2). Neljä vastaajaa on valinnut vastausasteikon keskimmäisen, neutraalin vaihtoehdon.

Kuvio 2. Väitöskirjatutkijoiden tyytyväisyys DocSoc360°-pilottiin.

Tohtoripilottiin liittyvät odotukset. Väitöskirjatutkijoita pyydettiin kertomaan omin sanoin, miten DocSoc360°-pilotti on vastannut heidän odotuksiaan. Vastausten perusteella pilotti on vastannut väitöskirjatutkijoiden DocSoc360°-pilottiin kohdistamiin odotuksiin yleisesti ottaen hyvin. Vastaaajista monet kokevat, että pilotista on saatu rahoitusta, työrauhaa, yhteisöllisyyden kokemuksia, ohjausta ja yhteistyö on sujuvaa. Oheinen vastaus kiteyttää hyvin tätä useammasta vastauksesta välittyvää sanomaa:

Koen että pilotti luo erinomaisen alustan väitöskirjatutkijalle, olemme saaneet pilotista niin taloudellista turvaa, joka mahdollistaa rauhan tutkimustyölle, mutta myös yhteisön ja rakenteita, jotka tukevat työn etenemistä.

Vastauksissa tuodaan esille myös monitieteiset teemaryhmät, jotka ovat DocSoc360°-pilotin yksi keskeinen valtakunnallinen toimintamuoto. Teemaryhmät ovat 4–7 väitöskirjatutkijan ja 2–3 väitöskirjaohjaajan muodostamia koko kolmivuotisen pilottiajanjakson läpi toimivia erityisesti vertaisohjaamiseen ja -tukeen painottuvia pienryhmiä. Teemaryhmät muodostettiin ennen pilotin alkua väitöskirja-aiheiden perusteella. Teemaryhmiä on seitsemän ja jokainen teemaryhmä on pilotissa sovittujen raamien puitteissa muodostanut omat toimintakäytäntönsä. Ryhmät tapaavat pääsääntöisesti etäyhteyksin.

Muutamasta vastauksesta käy ilmi, että teemaryhmätyöskentely ei ole täyttänyt kaikkien vastaajien odotuksia ja se on johtanut siihen, että pilottia kohtaan olevat odotukset eivät ole aivan täyttyneet. Näitä kokemuksia kuvaavat seuraavat vastausotteet:

Teemaryhmätyöskentely on jäänyt itselleni vieraaksi ja en koe hyötyneni siitä. Olen saanut vaikutelman siitä, että ohjaajat eivät ole tietoisia siitä, mitä heiltä odotetaan. Toimintatavat eri teemaryhmien kesken eroavat merkittävästi ja tähän olisi hyvä saada jotain yhteisiä suuntaviivoja.

Odotin sosiaalisena konstruoijana pienryhmältä enemmän, mutta ryhmä ei vastaa odotuksiani.

Toisaalta useissa vastauksissa tuotiin esille, että nimenomaan teemaryhmät on koettu hyväksi ja toimivaksi toimintamuodoksi, ja kiitosta annetaan motivoituneille vertaisille.

Teemaryhmät ovat pyöriineet hyvin.

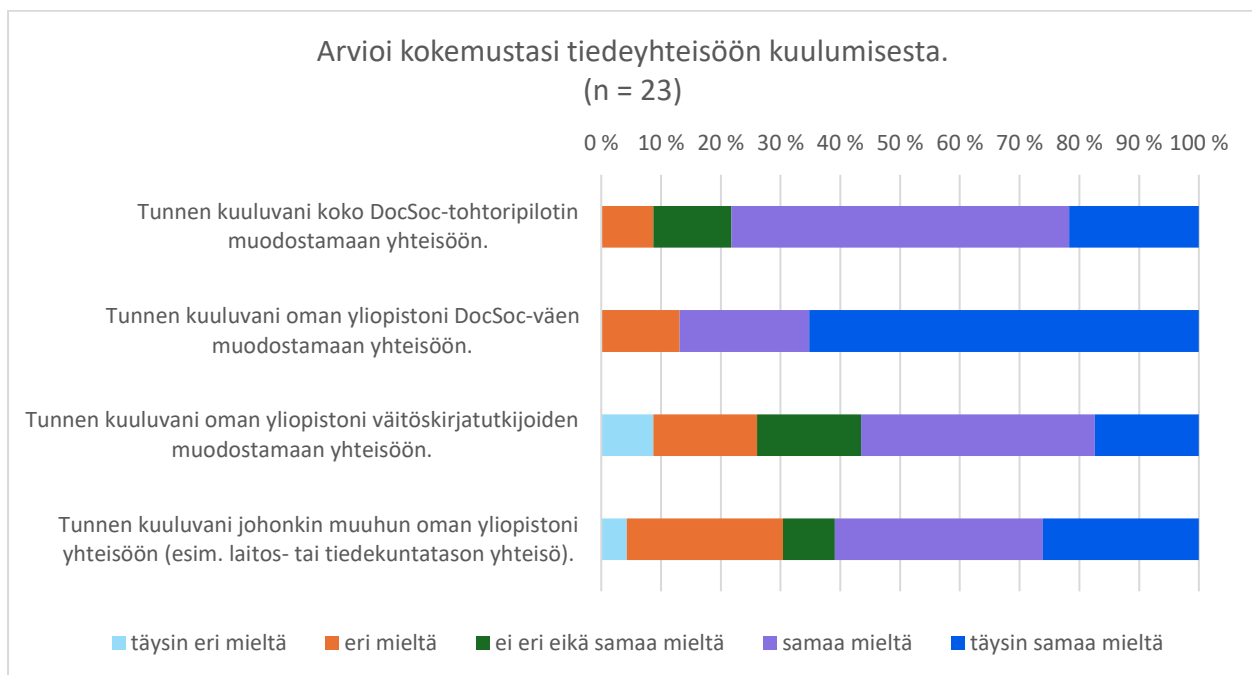
Teemaryhmätyöskentely on meidän teemaryhmässämme toimivaa, strukturoitua ja olen sekä siinä, että oman yliopiston porukassa saanut jakaa aikaani erittäin motivoituneiden väitöskirjatekijöiden kanssa.

Kaiken kaikkiaan avoimista vastauksista käy ilmi, että valtaosalla DocSoc360°-pilottiin kohdistuvat odotukset ovat täyttyneet joiltain tai monelta osin.

Yhteisöllisyys ja saatu tuki

Tiedeyhteisöön kuuluminen. Tiedeyhteisöön kuulumisen osalta 78 % (n = 18) tuntee kuuluvansa koko DocSoc360°-pilotin muodostamaan yhteisöön (Kuvio 3) ja jopa 87 prosenttia (n = 20) tuntee kuuluvansa oma yliopistonsa DocSoc360°-väen muodostamaan yhteisöön. 60 prosenttia tuntee kuuluvansa johonkin muuhun oman yliopiston yhteisöön. Vähiten kuuluvuutta tunnetaan oman yliopiston väitöskirjatutkijoiden muodostamaan yhteisöön, mutta siihenkin tuntee kuuluvansa silti yli 50 % vastaajista.

Kun aineistosta tarkastellaan saman vastaajan vastauksia eri väittämiin, käy ilmi, että vajaa puolet vastaajista (43 %, n = 10) tuntee kuuluvansa kaikkiin väittämien yhteisöihin. 30 prosenttia vastaajista (n = 7) taas kokee, että kuuluu maksimissaan kahteen mainituista yhteisöistä. Kaikki vastaajat kokevat kuuluvansa edes johonkin väittämissä mainittuun yhteisöön.

Kuvio 3. Tiedeyhteisöön kuuluminen.

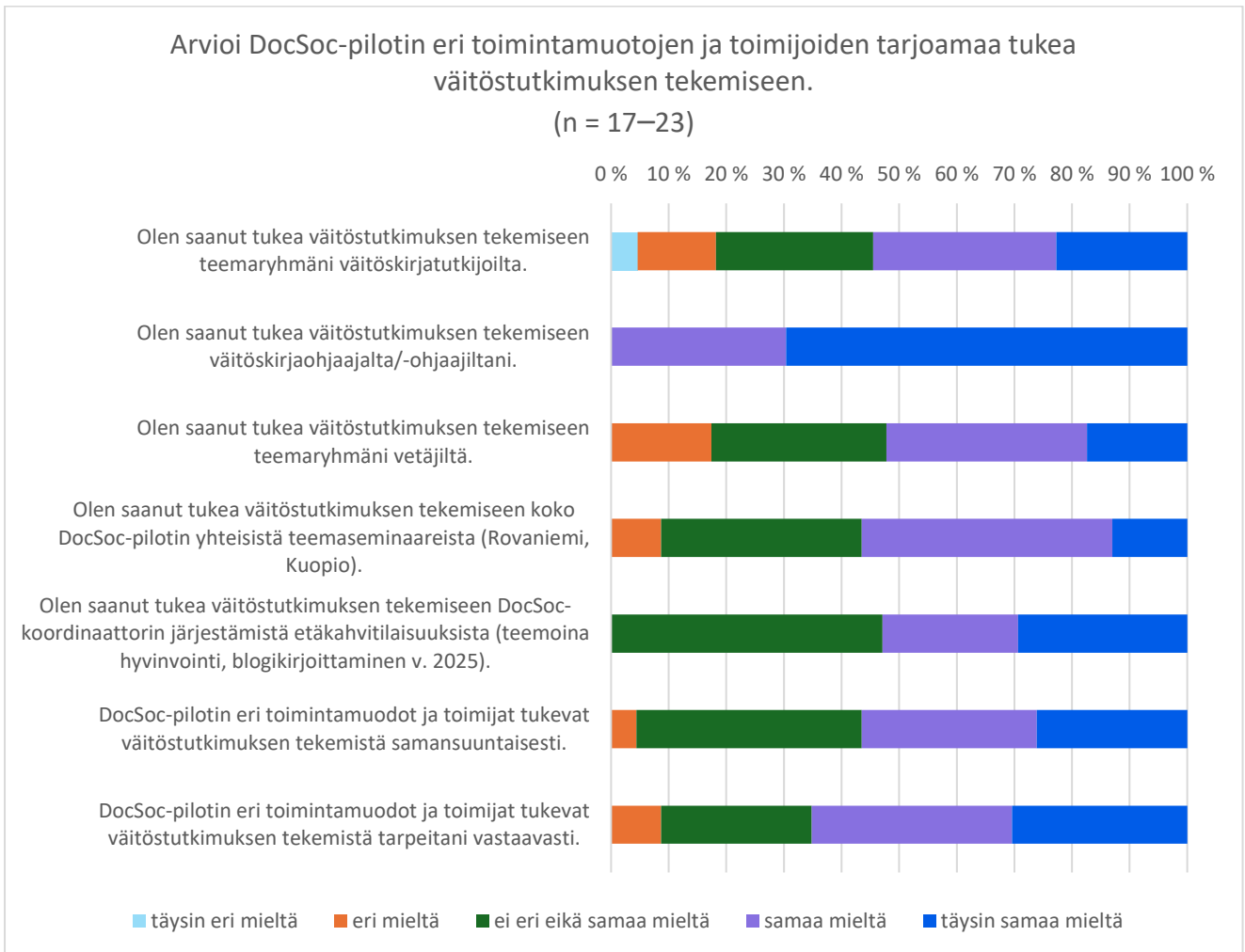
DocSoc360°-pilotin tarjoama tuki. Kaikki vastaajat kokevat saavansa tukea väitöstutkimuksen tekemiseen omalta ohjaajaltaan. Myös teemaryhmistä koetaan saatavan tukea. Noin puolet vastaajista kokee saavansa tukea teemaryhmänsä muilta väitöskirjatutkijoilta (52 %, n = 12) ja ryhmän vetäjiltä (52 %, n = 12). Viisi vastaajaa kokee, ettei saa tukea teemaryhmän väitöskirjatutkijoilta ja/tai vetäjiltä.

57 prosenttia (n = 13) kokee saaneensa tukea DocSoc360°-pilotin yhteisistä teemaseminaareista.

Teemaseminaarit ovat yksi pilotin keskeisistä toimintamuodoista ja niitä järjestetään DocSoc360°-pilotissa kahdesti vuodessa. Vuonna 2025 järjestettiin seminaarit Rovaniemellä (kesäkuu) ja Kuopiossa (marraskuu). Niihin kokoontuivat väitöskirjatutkijat ja heidän ohjaajiaan kutsuluentojen, paneelien ja erilaisten työpajojen äärelle sekä tapaamaan toisiaan.

Koordinaattorin järjestämistä etäkahvivilaisuuksista tukea kokee saaneensa vajaa puolet (40 %, n = 9) vastaajista. Etäkahvivilaisuuksia on järjestetty vuonna 2025 työhyvinvoinnin ja asiantuntijakirjoittamisen aiheista. Aiheesta alustamassa on ollut kutsuttu aihepiirin asiantuntija. Tilaisuuksiin osallistuminen on ollut vapaaehtoista, ja kuusi vastaajista onkin valinnut ei koske minua -vaihtoehdon.

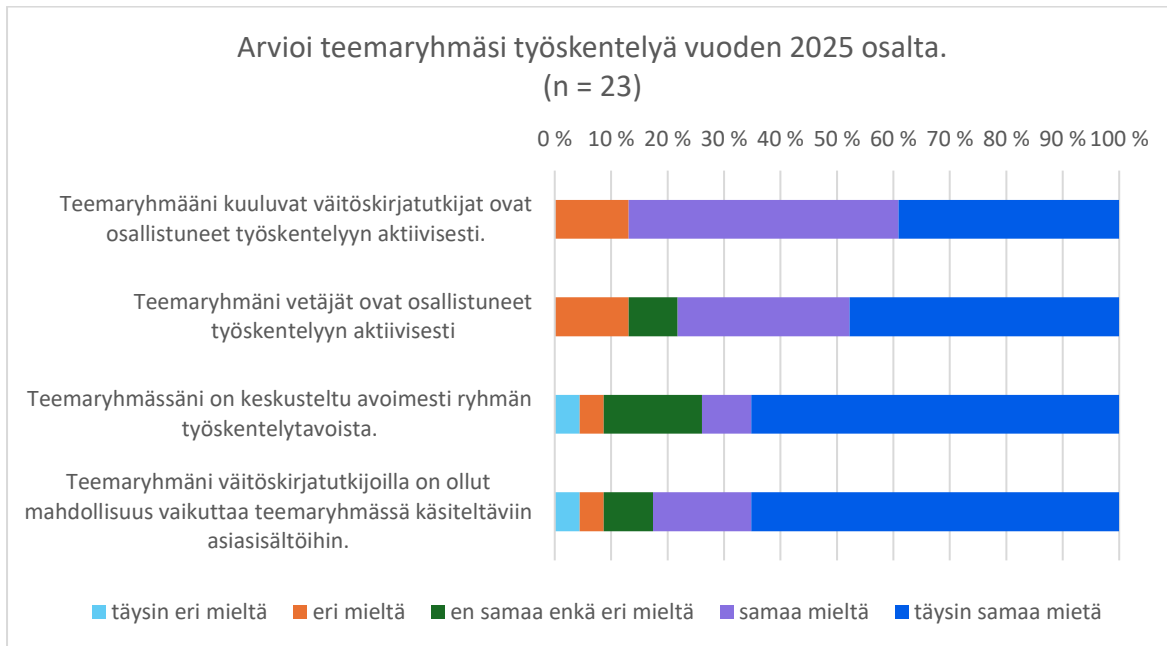
Kun pilotin eri toimintamuotojen ja toimijoiden tarjoamaa tukea väitöskirjatutkimuksen tekemiseen tarkastellaan kokonaisuutena (kuvio 4), jokainen vastaaja kokee saavansa tukea joltakin taholta. Lisäksi vastaajia pyydettiin arvioimaan, onko toimintamuodoista ja toimijoilta saatu tuki samansuuntaista ja onko se vastannut heidän tarpeitaan. Samansuuntaiseksi tuen arvioi 57 prosenttia (n = 13) ja tarpeita vastaavaksi 65 prosenttia (n= 15) vastaajista.

Kuvio 4. DocSoc360°-pilotin toiminnasta saatu tuki.

Teemaryhmätyöskentely. Teemaryhmien työskentelyn osalta valtaosa (87 %) kokee, että oman ryhmän väitöskirjatutkijat osallistuvat aktiivisesti ryhmän toimintaan (kuvio 5). Valtaosa (78 %) kokee myös teemaryhmän vetäjien osallistuvan aktiivisesti ryhmän toimintaan.

Pilotin aikana ja teemaryhmistä alkuvuodesta 2025 saadun palautteen perusteella ryhmien vetäjiä on kannustettu keskustelemaan ryhmän työskentelytavoista avoimesti ja antamaan väitöskirjatutkijoille vaikutusmahdollisuuksia ryhmän asiasisältöihin. 74 prosenttia vastaajista (n = 17) kokee, että ryhmän työskentelytavoista on keskusteltu avoimesti. Vaikutusmahdollisuuksia ryhmän asiasisältöihin kokee 83 prosenttia vastaajista (n = 19).

Kuvio 5. Väitöskirjatutkijoiden kokemukset teemaryhmätyöskentelystä.

Omaa tutkimusta edistävät asiat. Väitöskirjatutkijoita pyydettiin nimeämään tärkeysjärjestyksessä kolme asiaa, jotka ovat edistäneet omaa tutkimusta DocSoc360°-pilotissa. Vastaukset saatiin kaikilta 23:lta kyselyyn vastanneelta. Eniten mainittu tutkimusta edistävä asia oli saatu tuki sen eri muodoissa (esim. vertaistuki, oman yliopiston yhteisön tuki, ohjaus), jonka 74 prosenttia (n = 17) mainitsi vastauksessaan. Toiseksi eniten mainintoja (52 %, n = 12) keräsi rahoitus ja pilotin tarjoamat taloudelliset resurssit tutkimustyölle. Lisäksi tärkeiksi omaa tutkimusta edistäviksi asioiksi koettiin: joukkopaine (hyvällä tavalla itsensä vertaaminen muihin), motivaatio, kannustus, työn tuoma vapaus tai työrauha, itsensä kehittämisen mahdollisuudet ja DocSoc360°-pilotin rakenteet, kuten seminaarit ja teemaryhmät.

Lopuksi. Vastaajilla oli mahdollisuus nostaa kyselyn viimeisessä avoimen kysymyksen vastauksessa esiin haluamiaan DocSoc360°-pilotin ensimmäiseen toimintavuoteen liittyviä asioita. Tähän mahdollisuuteen tarttui yhdeksän vastaajaa, jotka nostivat seuraavia asioita esille: toive oma paikallisen DocSoc360°-yhteisön kasvokkaisista tapaamisista, tapaamisten kieli, teemaryhmien erilaiset käytännöt ja yliopistokohtaisten tukitoimien suuri määrä, mikä voi aiheuttaa tunteen tukitoimien liiallisuudesta. Lisäksi tuotiin esille, että pilotti voi ruokkia eriarvoisuuden kokemuksia, koska piloteissa työskentelevillä on monia muita väitöskirjatutkijoita paremmat resurssit.

Vastauksissa nostettiin myös esille konkreettisia tohtorikoulutuksen kehittämiseen ja tohtoripilotteihin liittyviä kysymyksiä: miten pilotissa luodaan konkreettisia muutoksia ja mitä ovat pilotin luomat konk-

reettiset tukirakenteet. Sivuumme näitä teemoja raportin johtopäätöksissä. Muutamissa vastauksissa vahvistettiin jo aiemmissa kysymyksissä esiin tuotuja teemoja, kuten sitä, että pilotin ensimmäinen vuosi on koettu sujuvaksi ja kiitettiin pilottia.

Väitöskirjaohjaajien kyselyn tulokset

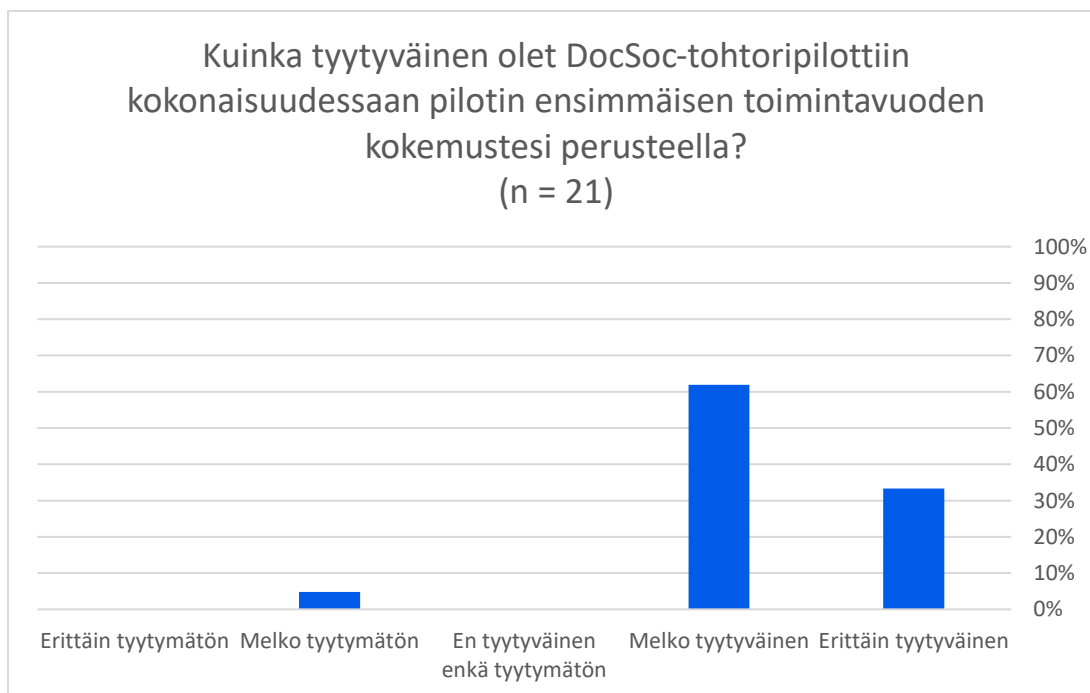
Ohjaajana toimiminen tohtoripilotissa

Ohjauskokemus. DocSoc360°-pilotissa toimii ohjaajina kokeneita väitöskirjaohjaajia. Väitöskirja-ohjauskokemusta ohjaajilla on 1–20 vuotta. Ohjauskokemusta ohjaajilla on keskimäärin 10,4 vuotta.

Luokiteltuina vastaukset jakaantuvat seuraavasti:

- Alle 5 vuotta ohjauskokemusta (2 vastaaja)
- 5–9 vuotta ohjauskokemusta (6 vastaajaa).
- Vähintään 10 vuotta ohjauskokemusta (13 vastaajaa).

Tyytyväisyys DocSoc360°-pilottiin. Väitöskirjaohjaajat ovat tyytyväisiä DocSoc360°-tohtoripilottiin ensimmäisen toimintavuoden kokemusten perusteella (kuvio 6). 95 prosenttia vastaajista (n = 20) on vähintään melko tyytyväisiä pilottiin. Ainoastaan yksi vastaajista ilmoitti olevansa melko tyytymätön.

Kuvio 6. Väitöskirjaohjaajien tyytyväisyys DocSoc360°-tohtoripilottiin.

Tohtoripilottiin liittyvät odotukset. Väitöskirjaohjaajia pyydettiin omin sanoin kuvaamaan, miten DocSoc360°-pilotti on vastannut heidän odotuksiinsa. Valtaosa vastauksista tuo esiin asioita, jotka koetaan onnistumisiksi. Muutamissa vastauksissa käsitellään puolestaan asioita, joiden koetaan haittaavan joko ohjaajan tai väitöskirjatutkijan työtä.

Pilotin toimintamuodoista useissa vastauksissa nostetaan esiin koko pilotin ja myös sen teemaryhmien väitöskirjatutkijoille tarjoama tuki. Teemaryhmämainintojen lisäksi vastauksissa nostetaan esille pilotin onnistunut yhteistyö pilotin sisällä ja ohjaajien välillä, onnistunut paikallinen yhteistyö, monialaisuuden ja eri taustojen tuomat vahvuudet, hyvä koordinointi, rakenteet ja järjestelyt, kannustavat kokeilut sekä tiedonkulku ja pilottiin liittyvä reflektointi.

Toisaalta yksittäisissä vastauksissa tuodaan esille muun muassa, että työsuunnitelma ei mahdollista laajaa osallistumista eri toimintoihin ja teemaryhmä toimintamuotona koetaan ongelmalliseksi. Lisäksi toivotaan nimenomaan sosiaalipalveluiden teeman esiin nostamista näkyvämmiin yhteisissä tapaamisissa. Kokonaisuudessaan vastauksista välittyy hyvin positiivinen viire: DocSoc360°-pilotti on vastannut odotuksia tai jopa ylittänyt ne.

Väitöskirjaohjaaminen tohtoripilotissa. DocSoc360°-väitöskirjaohjaajilta kysyttiin, eroaako ohjaaminen tohtoripilotissa aiemmista väitöskirjaohjauskokemuksista, ja lisäksi pyydettiin vertaamaan, miten ohjaaminen eroaa. Kaksi kolmasosaa vastaajista (n = 13) kokee, että eroa on. Vastauksissa tuodaan esille, että pilotti tuo ohjaukseen systemaattisuutta ja pilotissa ohjaus on tiiviimpää kuin muissa väitöskirjaohjauksissa.

Väitöskirjatutkijoiden yliopistokohtaiset paikkamäärät puolestaan koetaan mahdollistavan paikallisen ryhmäytymisen eri tavalla kuin esimerkiksi aikaisemmin olemassa olleissa tutkijakouluissa. Tämä mahdollisuus ryhmäytymiseen tukee myös väitöskirjaohjausta.

Ohjaajan työhön pilotti tuo myös tavanomaista enemmän yhteistyön areenoita (sekä valtakunnallisia että paikallisia) ja monitieteisyys rikastaa ohjaustyötä. Osa vastaajista täsmentää, että nimenomaan pilotin rakenteet tuovat eroja, ohjaus ei (sisällöllisesti) eroa niinkään. Tosin erityisesti pilotin ohjaukseen mukanaan tuoma aikapaine mainitaan muutamassa vastauksessa asiana, mikä tuntuu ohjaajan työssä. Yksittäisessä vastauksessa tuodaan esiin, että pilotin jotkin rakenteet (esim. teemaryhmän olemassaolo) hankaloittaa väitöskirjan ohjaamista.

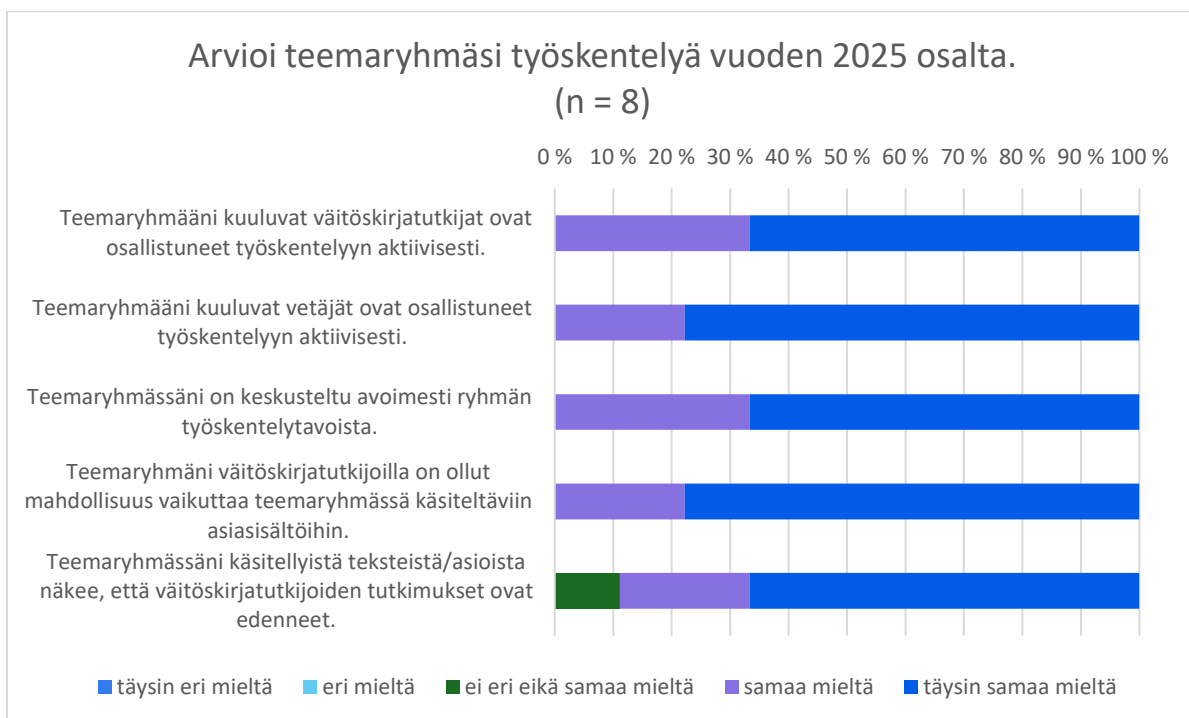
Oheinen ohjaajan vastaus kiteyttää useissa vastauksissa esiin tulevia asioita: systemaattisuutta, aikarajauksen vaikutuksia ja pilotin resurssien merkitystä:

Pilottilaisen ohjaaminen on systemaattisempaa ja tavoitteellisempaa sillä 3 vuoden aikaraja häämöttää myös ohjaajan takaraivossa. Tämä ei ole mahdollista ns. omarahoitteisten väitöskirjojen ohjaustyössä samalla tavoin.

Työsuunnitelmat. Väitöskirjaohjaajilta kysyttiin, miten tohtoripilotin vaatima työaika on huomioitu työsuunnitelmissa. Puolet vastanneista ohjaajista sanoi, että pilotti on huomioitu työsuunnitelmassa. Toinen puoli vastasi, että asiaa ei ole huomioitu työsuunnitelmassa mitenkään tai ei juuri mitenkään.

Teemaryhmien toiminta

DocSoc360°-pilotin yksi keskeinen valtakunnallinen toimintamuoto ovat monitieteiset teemaryhmät, ja ohjaajakyselyn vastaajista kahdeksan toimii teemaryhmän vetäjänä, mikä on noin puolet kaikista 18:sta teemaryhmää vetävästä. Teemaryhmien vetäjät arvioivat työskentelyn toimivan osallistujien aktiivisuuden, työskentelytapojen ja vaikutusmahdollisuuksien osalta (Kuvio 7). Teemaryhmien vetäjät myös arvioivat, että tutkimukset ovat edenneet.

Kuvio 7. Väitöskirjaohjaajien kokemukset teemaryhmätyöskentelystä.

Teemaryhmän työskentelykäytännöt. Avoimissa vastauksissa toimiviksi teemaryhmien työskentelytavoiksi mainittiin paperien käsittely, vertaisvuorovaikutus, asioiden käsittely luottamuksellisessa ilmapiiressä, opiskelijoiden ideoima toiminta ja keskustelulle annettava tila. Yhdessä vastauksessa paperien käsittely koettiin haastavaksi, koska teemaryhmässä papereita ei voi kommentoida ohjaajan roolissa.

Lopuksi. Vastaajilla oli mahdollisuus antaa yleistä palautetta DocSoc360°-pilotin ensimmäisestä toimintavuodesta, mihin tarttui 14 vastaajaa. Enemmistössä vastauksia tuodaan esille tyytyväisyys pilottiin: ”Vaikuttaa hyvältä ja hyvin organisoidulta.”, ”Kokonaisuutena ottaen hyvä fiilis.” ja ”Ei huono, ei laisinkaan huono.”. Yksittäisissä vastauksissa tuodaan esille myös asioita, joita ei koeta toimiviksi. Tällaisia ovat pilotin vaatima työaika suhteessa opetustehtävän sisältöön ja teemaryhmät, jotka yksi vastaajista kokee hankalaksi rakenteeksi. Vastauksissa toivotaan myös lisää kokeiluja ohjauksen laadun ja tuloksellisuuden parantamiseksi, vaikka asian esiin nostava vastaaja kokeekin pilotin yleisesti ottaen toimivaksi. Myös kokouksia koetaan olevan liikaa ja tapahtumisen, kuten kaksipäiväisten seminaarien keston toivotaan tiiviyyttä, jotta osallistuminen olisi mahdollista laajemmalle joukolle ohjaajia.

Johtopäätökset

Tämä raportti kiteyttää DocSoc360°-tohtoripilotin jäsenten – väitöskirjatutkijoiden ja -ohjaajien – ensimmäisen toimintavuoden kokemuksia. Kerätty kyselypalautte on linjassa myös muissa yhteyksissä, kuten tapahtumissa ja ihmisten välisissä kohtaamisissa, saadun palautteen kanssa. Vuosipalautekyselyn tulokset osoittavat, että DocSoc360°-pilotissa mukana olevat väitöskirjatutkijat ja heidän ohjaajansa ovat hyvin tyytyväisiä pilottiin ja sen toteutustapoihin. Väitöskirjatutkijoiden tohtoriopinnot ovat edenneet hyvin heidän arvioidensa mukaan. Töiden etenemisestä hyvä esimerkki on, että vuoden 2025 loppuun mennessä oli hyväksytty julkaistavaksi tai julkaistu muutamia vertaisarvioituja artikkeleita.

Palautteessa näkyy se, että DocSoc360°-pilotissa on sen alusta alkaen pyritty hyvän yhteisöllisen ilmapiirin luomiseen (ks. aihetta jäsentävä blogiteksti, Laitinen & Järvinen 2026). Yhteisöön kuulumista käsittelevät väittämät tuovat esille, että pilotti koetaan omaksi yhteisöksi. Myös kaikkia tohtoripilotteja koskevassa professori Jussi Kivistön ja tutkimusryhmän (2026, 68) tutkimuksessa havaittiin toisella tavalla kysytynä, että 79 prosenttia kaikkien tohtoripilottien väitöskirjatutkijoista koki olevansa osa työyhteisöä.

Aiemmin väitöskirjan tekemiseen liittyvänä rakenteellisena haasteena on ollut väitöskirjatutkijoiden vähäinen kiinnittyminen yhteisöön. Tuloksemme viittaavat siihen, että DocSoc360°-pilotissa on pystytty korjaamaan tämän kaltaisia rakenteita ja luomaan kiinnittymisen paikkoja väitöskirjatutkijoille, jotka kokevat kiinnittyvänsä paikalliseen ja valtakunnalliseen DocSoc360°-yhteisöön.

Ohjauksella on keskeinen rooli väitöstutkimuksen edistymisen kannalta. Kyselyyn vastanneista väitöskirjatutkijoista jokainen ilmaisi saavansa tukea väitöstutkimukseensa ohjaajiltaan. Vastaavasti Kivistön ja kumppanien (2026, 65) tutkimuksessa tohtoripiloteissa työskentelevät väitöskirjatutkijat ovat verrattain tyytyväisiä saamansa ohjauksen määrään ja laatuun.

Tohtoripilotissa tehtävien väitöskirjojen edistyminen edellyttää tiivistä ohjausta. Väitöskirjaohjaajista puolet ovat voineet sisällyttää pilotin vaatimaan väitöskirjaohjausta työsuunnitelmaansa. Puolet ei ole pystynyt sitä sisällyttämään. Tämä viittaa siihen, että ohjaustyötä tehdään oman työn lisänä.

Pilottiyhteisöön kuulumisen kokemusta voi vahvistaa se, että tohtoripiloteilla on hyvä taloudelliset resurssit käytössään. Se voi toisaalta näyttäytyä väitöskirjatutkijan arjessa esimerkiksi väitöskirjatutkijoiden toisiinsa kohdistamana vertailuna siitä, kenellä on hyvät resurssit ja kenellä ei. Tämä voi heijastua myös vertaissuhteisiin kotiyliopistossa.

Pilotin sujuvan toiminnan kannalta on tärkeää, että pilotin rakenteet ovat mukana oleville toimijoille selkeät. Pilotissa on sekä valtakunnallista että paikallista, yliopistokohtaista toimintaa. Pilotin toiminnan suunnittelussa pitää huomioida, että toiminta suhteutuu yliopistojen tarjontaan. DocSoc360°-pilotissa kaikille pakollisen ohjelman määrä on pyritty pitämään maltillisena ja sen rinnalla on järjestetty vapaaehtoiseen osallistumiseen perustuvaa toimintaa, kuten koordinaattorin muutaman kerran vuodessa järjestämät etäkahvittelaisuudet. Väitöskirjatutkijoiden kyselyn vastauksessa tuotiin esiin myös se, että joissain yliopistoissa on tarjottu paljon pilottilaisille suunnattuja tukitoimia, mitkä yhdessä pilotin oman toiminnan kanssa voivat aiheuttaa jopa kokemuksen ylitarjonnasta.

Kerätyn vuosipalautteen perusteella nostamme esiin kolme keskeistä ja toisiinsa linkittyvää tekijää, jotka edistävät väitöstutkimustyötä DocSoc360°-tohtoripilotissa: taloudelliset resurssit, vertaistuki ja yhteisöllisyys sekä väitöstutkimustyötä tukevat rakenteet. Ne sisältävät seuraavat asiat:

KOLME NOSTOA. Väitöskirjatutkijan tutkimustyön etenemistä edistäviä käytäntöjä DocSoc360°-tohtoripilotissa:

- **Taloudelliset resurssit**, kuten kokoaikainen rahoitus tutkimustyölle, luovat vakautta ja se koetaan väitöstutkimusta tukevaksi asiaksi.
- **Vertaistuki ja yhteisö** kannattelee prosessia ja kiinnittää opintoihin. Koko pilotin yhteiset tapaamiset, vertaistuelliset teemaryhmät ja paikallinen yhteistyö mahdollistavat ryhmäytymisen, verkostojen muodostamisen ja monialaisen yhteistyön.
- **Väitöstutkimustyötä tukevat rakenteet** luovat systemaattisuutta opintoihin kiinnittymiseen, tutkimusprosessin edistämiseen ja ohjaustyöhön.

Kirjallisuus

Järvinen, Katri-Maria (2025) [Palautteesta toimenpiteiksi: muutamia ajatuksia tohtorikoulutuksen kehittämistyöstä](#). DocSoc360°-blogi, 29.10.2025.

Kivistö, Jussi; Lilja, Erika; Kosonen, Jonna; Muhonen, Reetta; Pekkola, Elias; Siekkinen, Taru; Tirronen, Jarkko; Virtanen, Anne; Virtanen, Minni; Matikainen, Minni (2026) [Kansallisen tohtorikoulutuspilottin seurannan ja arvioinnin tutkimushanke 2. edistymisraportti 28.2.2026](#). Higher Education Group ja hallintotieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto & Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto.

Kivistö, Jussi; Lilja, Erika; Matikainen, Minni; Muhonen, Reetta; Pekkola, Elias; Siekkinen, Taru & Virtanen, Minni (2025) [Kansallisen tohtorikoulutuspilottin seurannan ja arvioinnin tutkimushanke 1. edistymisraportti 28.2.2025](#). Higher Education Group ja hallintotieteiden yksikkö, Tampereen yliopisto & Koulutuksen tutkimuslaitos, Jyväskylän yliopisto.

Laitinen, Merja & Järvinen, Katri-Maria (2026) [Oivalluksia ja havaintoja tohtoripilottin ensimmäisestä toimintavuodesta](#). DocSoc360°-blogi, 15.01.2026.

OKM (2026) [Tohtorikoulutuksen pilotointi](#). Opetus- ja kulttuuriministeriö.